

DEVLET DESTEKLERİNİN İZLENMESİ VE DENETLENMESİ HAKKINDA KANUN

Kanun No: 6015

Amaç ve kapsam

MADDE 1 - (1) Bu Kanunun amacı, devlet desteklerinin Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki anlaşmalara uygun olarak düzenlenmesini ve ilgili mercilere bildirimini sağlamak üzere ilke ve esasların belirlenerek desteklerin izlenmesi ve denetlenmesine ilişkin usul ve esasları tespit etmektir.

(2) Bu Kanun hükümleri tarım, balıkçılık ve hizmet sektörlerindeki devlet desteklerini kapsamaz.

Tanımlar

MADDE 2 - (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Bakan: Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanı,

b) Devlet desteği: Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki ticareti etkilediği ölçüde doğrudan kamu tarafından veya kamu kaynakları aracılığıyla herhangi bir şekilde sağlanan, belirli teşebbüslere veya belirli ürünlerin üretimine ayrıcalık tanıyarak rekabeti bozan veya bozma tehdidi oluşturan ve yararlanana mali fayda sağlayan her türlü tedbiri,

c) İlgili taraf: Devlet desteğinin kullandırılmasından etkilenen gerçek veya tüzel kişi, kurum, teşebbüs, birlik veya meslek kuruluşlarını,

ç) Kanuna uygun olmayan devlet desteği: Bu Kanun hükümlerine uygun olmayarak yürürlüğe konulan devlet desteklerini,

d) Kurul: Devlet Desteklerini İzleme ve Denetleme Kurulunu,

e) Münferit destek: Bir destek programı kapsamına girmeyen devlet desteklerini,

f) Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,

g) Teşebbüs: Piyasada mal üreten, pazarlayan veya satan gerçek ya da tüzel kişileri,

ğ) Destek programı: Devlet desteği verilmesine ait genel olarak tanımlanan şart ve nitelikleri ihtiva eden düzenlemeleri,

h) Desteği alan: Devlet desteği alan gerçek veya tüzel kişileri,

ı) Desteği veren: Kamu kaynağı kullanarak destek veren kurum ve kuruluşları,

i) Desteğin kötüye kullanılması: Devlet desteği alanın, desteği ilgili mevzuatında belirlenen amaç ve koşullara aykırı olarak kullanmasını,

ifade eder.

Uygun devlet desteği

MADDE 3 - (1) Aşağıda sayılan devlet destekleri bu Kanun kapsamında uygun devlet desteği sayılır:

a) Ürünlerin veya hizmetlerin menşei ile ilgili ayrımcılık yapılmaksızın bireysel tüketiciye verilen sosyal nitelikli destekler.

b) Doğal afetlerin veya olağanüstü olayların sebep olduğu zararı gidermeye yönelik olan ve zararın maddi büyüklüğünü geçmeyen destekler.

(2) Aşağıda sayılan devlet destekleri, bu Kanun kapsamında uygun görülebilir devlet destekleri olup bunların kapsam ve kuralları Kurul tarafından belirlenir:

a) Avrupa Birliği seviyesine göre yaşam standardının aşırı ölçüde düşük veya işsizlik oranının çok yüksek olduğu bölgelerde ekonomik gelişmeyi sağlamak amacıyla verilen destekler.

b) Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki yapısal uyum gereklerinin yerine getirilmesini sağlamayı amaçlayan destekler.

c) Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki ticaret koşullarını ortak çıkarlara ters dŷecek ölçüde olumsuz etkilememek kaydıyla, belirli ekonomik faaliyetlerin veya belirli bölgelerin gelişimini sağlamaya yönelik destekler.

) Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki ticaretin koşullarını ortak çıkarlara ters dŷecek ölçüde olumsuz etkilememek kaydıyla, kültür mirasının ve doğal varlıkların korunmasına yönelik destekler.

d) Türkiye ve Avrupa Birliğinin ortak çıkarlarına hizmet eden önemli bir projenin gerçekleşmesini sağlamaya yönelik destekler.

e) Türkiye ekonomisinde ortaya çıkan ciddi sorunları gidermeye yönelik destekler.

f) Türkiye-Avrupa Birliği Ortaklık Konseyinin belirleyeceği diğer destekler.

(3) Belirli türdeki devlet desteklerine grup muafiyeti tanınmasına ve bir teşebbüse belirli bir dönemde belirli bir miktarı aşmayacak ŷekilde verilen ve rekabeti önemli ölçüde bozmayan devlet desteklerinin bu Kanun kapsamında uygun devlet desteği olduğuna ve Kurula bildirimine gerek olmadığına ilişkin usul ve esaslar bu Kanunun uygulanmasına ilişkin olarak yürürlüğe konulan yönetmeliklerle belirlenir.

(4) Ayrım yapılmaksızın tüm teşebbüslere uygulanan genel nitelikli ekonomik ve mali tedbirler devlet desteği sayılmaz.

(5) Bu Kanunun izin verdiği haller dışında devlet desteği verilemez.

Kurul

Kurulun görev ve yetkileri

MADDE 5 - (1) Kurul aşağıdaki görevleri yürütür:

a) Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki anlaşmalara uygun olarak devlet desteklerinin ilke ve esaslarını belirlemek ve bunlarla ilgili mevzuatı hazırlamak.

b) Devlet desteklerinin uygunluğunu incelemek, izlemek ve denetlemek.

c) Uygulama sonuçlarını desteği verenlerden temin ederek Avrupa Komisyonuna ve ilgili mercilere gerekli bildirimleri yapmak.

(2) Desteği verenler ve diğer ilgili taraflar, Kurulun ihtiyaç duyacağı her türlü bilgi ve belgeyi gizli dahi olsa vermekle yükümlüdür. Gizlilik içeren bilgi veya belgeler sadece bu Kanun kapsamına giren konuların değerlendirilmesi amacıyla kullanılır. Kurulun, yasal zorunluluklar dışında, üçüncü taraflara yönelik olarak gizlilik ilkelerine uyması esastır.

Kurul kararları

MADDE 6 - (1) Kurul, bu Kanun uyarınca aldığı kararlara uyulmaması veya istenilen tedbirlerin alınmaması durumunda, gerekli idari ve hukuki önlemleri alır.

(2) Bu Kanunun uygulanması bakımından Kurulun kararlarına karşı açılan davalar ilk derece mahkemesi olarak Danıştayda görülür. Danıştay, Kurul kararlarına karşı yapılan başvuruları acele işlerden sayar.

(3) Kurulun bu Kanun kapsamında almış olduğu kararların yayımlanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Devlet desteklerine ilişkin başvuru ve inceleme

MADDE 7 - (1) Desteği veren, devlet desteğine ilişkin olarak hazırlanan mevzuat taslaklarını öncelikle Kurula bildirerek Kurulun uygun görüşünü almakla yükümlüdür.

(2) Mevzuat taslağı sunulduktan sonra Kurul tarafından ön değerlendirme başlatılır. n değerlendirme için ilave bilgi ve belgelere ihtiyaç duyulması halinde, bu bilgi ve belgeler desteği verenden istenilir. Kurul tarafından istenilen bilgi ve belgeler tamamlanmadan başvuru değerlendirmeye alınmaz.

(3) Kurul, tüm eksikliklerin tamamlanmasından itibaren bildirilen mevzuat taslağında öngörülen devlet desteğinin bu Kanun kapsamında;

a) Devlet desteği olmadığına,

b) Uygun devlet desteği olduğuna,

c) Uygun devlet desteği olmadığı yönünde bulgular tespit ederse inceleme başlatılmasına, karar verir. Kurul kararı desteği verene bildirilir.

(4) Üçüncü fıkranın (c) bendine göre inceleme başlatılması halinde Kurul, devlet desteğinin niteliği hakkındaki ön değerlendirmesini, konunun fiili ve hukuki yönleriyle ilgili tespitlerini ve rekabete etkileri hususundaki görüşlerini de içerecek şekilde desteği verene bildirir. Kurul, incelemeye ilişkin değerlendirmelerde bulunmak üzere diğer ilgili taraflardan görüş alabilir. Bu görüşler, talep edilmesi halinde görüşü verenin kimliği gizli tutulmak kaydıyla desteği verene de iletilir. Desteği veren, kendisine iletilen hususlara ilişkin görüşlerini veya varsa itirazlarını Kurula bildirir. Desteği verenden ve diğer ilgili taraflardan tüm bilgi, belge ve görüşlerin alınması süreci tamamlandıktan sonra karar alınır.

(5) İnceleme sonucunda Kurul, inceleme konusu mevzuat taslağında öngörülen devlet desteğinin bu Kanun kapsamında;

a) Uygun devlet desteği olduğuna,

b) Uygun devlet desteği olmadığına,

c) Desteği veren tarafından bazı düzenlemeler yapılması halinde uygun devlet desteği haline geleceğine veya devlet desteği olma özelliğini yitireceğine,

ç) Şarta bağlı olarak uygulanmasına,

karar verebilir.

(6) Bu kararlardan birinin alınması üzerine inceleme sona erdirilir ve karar, desteği verene bildirilir. Desteği veren, Kurul kararı doğrultusunda işlem yapmakla yükümlüdür.

Başvurunun geri çekilmesi

MADDE 8 - (1) Desteği veren, 7 nci madde kapsamında yaptığı başvuruyu, Kurul tarafından aynı madde kapsamında bir karar alınmadan önce geri çekebilir. Geri çekilen başvuruyla ilgili ön değerlendirme veya inceleme işlemine son verilir.

Kararın geri alınması

MADDE 9 - (1) Kurul, 7 nci maddeye göre aldığı bir kararı, bu kararın alınmasına dayanak teşkil eden bilgilerin doğru olmadığını, resen veya bir şikayete veya ihbara dayalı olarak yapacağı değerlendirme sonucunda tespit etmesi halinde, desteği verenin görüşünü de alarak önceki kararını geri alır ve yeni bir inceleme başlatır. Desteği veren gerekli bilgileri Kurula sunmakla yükümlüdür. Desteği verenin, Kurulun talep ettiği bilgileri verememesi halinde, karar mevcut bilgilere dayanılarak alınır. İnceleme 7 nci madde hükümleri çerçevesinde yeni karar alınarak sonuçlandırılır. Desteği veren bu kararın gereğini yerine getirmekle yükümlüdür.

Kanuna uygun olmayan devlet desteği ve desteğin geri alınması

MADDE 10 - (1) Kurul, kanuna uygun olmayan veya kanuna uygunluğundan şüphe edilen bir devlet desteğiyle ilgili olarak, desteği verene de bilgi vererek 7 nci madde kapsamında inceleme başlatabilir. Desteği veren gerekli bilgileri Kurula sunmakla yükümlüdür.

(2) Kurul, inceleme başlatılması kararı ile birlikte, nihai bir karar alıncaya kadar kanuna uygunluğundan şüphe edilen desteğin durdurulmasına da karar verebilir. Kurul tarafından, kanuna uygunluğundan şüphe edilen desteğin durdurulması kararının desteği verene bildirilmesini müteakip, desteği veren, konuyla ilgili işlemleri durdurmak zorundadır.

(3) Kurul, desteğin uygun olmadığına karar verirse desteğin geri alınmasına yönelik olarak desteği verenin tüm tedbirleri uygulamasını ister. Desteği veren geri alma işlemini yerine getirmekle yükümlüdür.

(4) Devlet desteğinin geri alınmasına esas faiz oranı, destekten fiili olarak yararlanan tarihten itibaren geri alma kararının alındığı tarihe kadar geçen sürede Müsteşarlık tarafından ihraç olunan Türk Lirası cinsinden iskontolu devlet iç borçlanma senetlerinin faiz oranlarının ağırlıklı ortalaması alınarak belirlenir. Desteği veren, desteğin geri alınmasına ilişkin işlemleri en geç bir ay içinde başlatmak zorundadır.

(5) Desteği veren idare, desteğin taksitler halinde ödenebilmesini içeren ödeme anlaşmaları yapmaya yetkilidir. Ancak, desteği veren kamu idarelerinden genel bütçe kapsamında olanlar, desteğin geri alınması için vergi dairelerine bildirimde bulunduktan sonra ödeme anlaşması yapamazlar. Taksitli ödemelerde her bir taksit dönemi için uygulanacak

faiz oranı, her bir ödeme dönemine ilişkin olarak Müsteşarlık tarafından en son ihraç olunan Türk Lirası cinsinden iskontolu devlet iç borçlanma senetlerinin faiz oranları esas alınarak belirlenir. Geri alma işlemi gerçekleştirilemezse; her bir desteğe ait anapara ve dördüncü fıkraya göre hesaplanacak faiz tutarlarına, geri alma kararının tebliğ edildiği tarihten itibaren; ilgili mevzuatta geri alınacak desteğe ilişkin faiz oranı belirlenmişse bu oranda, belirlenmemişse 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı uygulanmak üzere bir aylık ödeme süresi verilir. Ödeme süresi içinde ödenmeyen desteklere, ödeme süresinin son gününden (bu tarih hariç) itibaren 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil tarihine kadar geçen süre için aynı Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammı hesaplanır. Bu süre içerisinde ödenmeyen destekler ve bunların ferileri, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri tarafından verilmişse 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre Maliye Bakanlığına bağlı vergi daireleri tarafından; diğer kurum ve kuruluşlarca verilmişse, 6183 sayılı Kanuna göre alacaklarını takip ve tahsil edenler tarafından anılan Kanun hükümlerine göre, alacaklarını genel hükümlere göre takip ve tahsil edenler tarafından ise 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre kendileri tarafından takip ve tahsil edilir.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

Desteğin geri alınmasında zamanaşımı

MADDE 11 - (1) Kanuna uygun olmayan devlet desteklerinin geri alınması, desteğin fiilen verildiği tarihten itibaren on yıllık zamanaşımına tabidir. Ancak Kurulun ön değerlendirme yapması ve inceleme başlatması veya desteği durdurması zamanaşımı süresini durdurur. Zamanaşımının durmasına sebep olan inceleme için tanınan azami süre altı aydır.

Devlet desteğinin kötüye kullanılması

MADDE 12 - (1) Devlet desteğinin, desteği alan tarafından kötüye kullanıldığına dair bilgi edinilmesi halinde Kurul, desteği verenden durumun tespitini, ilgili mevzuatında belirtilen gerekli tüm tedbirlerin alınmasını ve Kurula bilgi verilmesini ister.

Yıllık rapor

MADDE 13 - (1) Destek verenler, yıl içinde verdikleri her türlü devlet desteğine ilişkin uygulama bilgilerini, Kurul tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde, yılın bitiminden itibaren en geç üç ay içinde Kurula bildirir. Bu bilgiler çerçevesinde hazırlanan yıllık rapor, Kurulca onaylanarak Haziran ayı sonuna kadar ilgili mercilere iletilir. Bu rapor, ayrıca, Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulur. Bakan, bu rapor kapsamına giren veya girmeyen sektörlerde uygulanan devlet desteklerine ilişkin olarak Plan ve Bütçe Komisyonunu, yılda en az bir defa bilgilendirir.

Yönetmelik

MADDE 14 - (1) Bu Kanunun uygulanmasına dair usul ve esaslar ile yapılacak işlemlere ilişkin süreler Kurul tarafından hazırlanarak Bakan onayı ile çıkarılan yönetmeliklerle belirlenir.

MADDE 17 - (1) Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Hazine Müsteşarlığına ait bölümüne eklenmiştir.

EK MADDE 1 -

(1) Müsteşarlıkça, kamu tarafından doğrudan veya kamu kaynakları kullanılarak başka bir kurum veya kuruluş aracılığıyla teşebbüslere herhangi bir şekilde mali fayda sağlayan uygulamaların izlenmesine yönelik yönetmelikler üç ay içinde; devlet desteklerinin bildirim ve denetlenmesine ilişkin yönetmelikler ise Cumhurbaşkanınca alınacak karar üzerine yürürlüğe konulur

(2) Kamu kurum ve kuruluşları, teşebbüslere mali fayda sağlayan uygulamalarına ilişkin her türlü kayıt ve veriyi Müsteşarlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenen usul ve esaslar dâhilinde Müsteşarlık bünyesindeki Devlet Destekleri Bilgi Sistemine aktarırlar.

(3) Bu maddenin ikinci fıkrası hükümlerine uyulmaması hâlinde sorumlu birim amirleri hakkında 10/11/2005 tarihli ve 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanununun 54 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen tutarda idari para cezası uygulanır. İdari para cezası uygulanmış olması bilgi verme yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

EK MADDE 2- (1) Mevzuatta Devlet Desteklerini İzleme ve Denetleme Kuruluna yapılmış olan atıflar, Cumhurbaşkanınca belirlenen kurul veya mercie yapılmış sayılır.

Yönetmeliklerin yürürlüğe konulması

Kurula ilk atanan üyelerin yenilenmesi

GEÇİCİ MADDE 2 - (1) Kurul üyeliklerine ilk kez atananlara mahsus olmak ve kura ile belirlenmek üzere, Kurul üyelerinden ikisi ikinci yılın sonunda; kalanlardan ikisi üçüncü yılın sonunda yenilenir. Takip eden dönemlerdeki atamalar görev süresi sona erdikçe yapılır.

Mevcut devlet destekleri

GEÇİCİ MADDE 3 - (1) Geçici 1 inci madde uyarınca çıkarılan yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği tarihte uygulanmakta olan devlet desteklerine ilişkin mevzuat, desteği veren tarafından, yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde Kurula bildirilir.

(2) Desteği verenin başvurusunu takiben Kurul, ön değerlendirmesini altmış işgünü içerisinde tamamlar. Değerlendirme neticesinde desteğin kanuna uygun olmadığı yönünde bulguların tespiti halinde Kurul, desteği verenden, nihai bir karar alınıncaya kadar devlet desteği verme işleminin durdurulmasını isteyebilir ve bu durum beş işgünü içerisinde devlet desteği verene bildirilir. Kurulun devlet desteği verme işlemini durdurma kararı alması halinde, desteği veren, bu hususun kendisine intikal ettiği tarihten itibaren, uygulamakta olduğu devlet desteğinin kapsam ve süresini genişletemez ve yeni müracaatları işleme koyamaz. Desteği veren, konu hakkındaki görüşlerini durumun kendisine intikalinden itibaren on işgünü içinde Kurula bildirir. Desteği veren tarafından talep edilmesi halinde, gerekli görülen hallerde, Kurul tarafından on işgünü ilave süre verilebilir.

(3) Kurul, elde edilen tüm bilgiler doğrultusunda desteğe ilişkin nihai kararını otuz işgünü içerisinde alır ve bunu desteği verene beş işgünü içinde tebliğ eder. Kurul, desteğin kanuna uygun destek olmadığına karar verirse desteği verenden gerekli değişiklikleri yapmasını ister.

(4) Geçici 1 inci madde uyarınca çıkarılan yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla verilmekte olup da kanuna uygun olmayan destek haline gelen veya Kurul tarafından uygun olmadığına karar verilen desteklerden, söz konusu yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılan müracaatlara dayalı olarak verilenler 10 uncu maddede yer alan hükümler dahilinde geri alınır. Kapsam ve süresi değiştirilmeksizin; geçici 1 inci madde uyarınca çıkarılan yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği tarihten önceki müracaatlara dayalı olarak verilen destekler ile bu maddenin ikinci fıkrasına göre verilen durdurma kararından önceki müracaatlara dayalı olarak verilen destekler için geri alma işlemi uygulanmaz.

İlk yıllık raporun hazırlanması

GEÇİCİ MADDE 4 - (1) İlk yıllık rapor, devlet desteklerinin bildirim, izlenmesi ve denetlenmesine ilişkin yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği yılı takip eden yıl için 13 üncü maddede belirtilen usul ve esaslar dahilinde hazırlanır. İlk yıllık rapor söz konusu yönetmeliklerin yürürlüğe girdiği yıl ve takip eden yılı içine alan döneme ait uygulama bilgilerini kapsar.

Bazı yatırımların tamamlanmış sayılması

GEÇİCİ MADDE 5 - (1) 31/12/2001 tarihinden önce düzenlenmiş ve yatırım süresi bitmiş yatırım teşvik belgelerinden; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iptal edilenler, Yap-İşlet-Devret modeli kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar için düzenlenenler ve Kaynak Kullanımı Destekleme Primi ihtiva edenler hariç, diğerleri herhangi bir işlem yapılmaksızın gerçekleşmiş haliyle tamamlanmış sayılır. Bu belgelerde, ihracat taahhüdü aranmaz. Daha sonra teşvik belgesinin kısmen veya tamamen iptalini gerektirecek bir durumun ortaya çıkması veya tespiti halinde, Hazine Müsteşarlığı ilgili mevzuat çerçevesinde gerekli işlemleri yapar.

Yürürlük

MADDE 18 - (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 - (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.